

1921).**Şiir:** *Mektep Şiirleri* (1954, Maarif Bakanlığı tarafından okullar için kabul edilmiş ve Tebliğler Dergisi ile tamim olunmuştur), *Okul Şiirleri* (İst. 1963), *Kubbede Bakı Kalan* (Ank. 1970). **Diğer:** *Tabiat Tetkikleri* (2 c.), *Malûmât-ı Vataniyye ve Medeniyye* (2 c.).

Kay.: ÖBBŞKA 2/738,889; SATŞ 2002, 4/1916-1918; V. B. Kurdoğlu, *Şair Tabibler* s.449; TN 1/357-358(1465). •T. ALSIRT

UNAT, Faik Reşit (3.4.1899-8.4.1964): Tarihçi. İstanbul'da doğdu. İlk öğrenimini Edirne'de yaptı ve İstanbul Fatih Askeri Rüştiyesine girdi (1912). İstanbul Öğretmen Okulundan 1917'de mezun oldu. Bir süre ilkokul öğretmenliği yaptı. 1923-1926 yılları arasında Milli Eğitim Bakanlığı Orta Öğretim Genel Müdürlüğünde memurluk yaptı. Ankara İmam Hatip Okulunda, Ankara Musikî Muallim Mektebinde müdür Muavinliğinde bulundu. Tarih ve coğrafya öğretmenliği yaptı. 1940 yılında Ankara Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinden de mezun oldu. 1941-1946 yılları arasında Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu üyeliği, 1946-1948'de Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğünde bulunan Unat, 1948'den 1957'ye kadar Gazi Eğitim Enstitüsünde Türk Devrim Tarihi ve Türkiye Millî Eğitim Teşkilatı ve Tarihi derslerini okuttu ve 1957'de emekli oldu. Türk Dil Kurumuna 1932, Türk Tarih Kurumuna 1938, Türk Coğrafya Kurumuna 1942, Unesco Türkiye Millî Komisyonuna 1957'de üye oldu. Balkan Memleketleri Kültür Araştırmaları Konseyinde asbaşkan, Unesco Türkiye Millî Komisyonunda Yönetim Kurulu başkan vekili olarak görev yaptı. İlk ve ortaokullar için yayımladığı tarih ve coğrafya kitapları, çeşitli harita ve atlaslar, çeviriler, tebliğler, eleştirmeler, Atatürk Bibliyografyası ve Türk Devrim Tarihi ile ilgili konularında Faik Reşit'in çalışmaları ünlüdür. Unat, Atatürk hakkında birçok inceleme yaptı ve bu konudaki makalelerini *Tarih Belleten*'de yayımladı. *Aylık Ansiklopedi*'de yazdığı maddelerde Atatürk

ve Türk Devrimleri üzerine incelemeleri yer aldı. Ayrıca *Dünya* gazetesi, *Eğitim* dergisi, *Eğitim Hareketleri* dergisi, *Mesleki ve Teknik Öğretim Dergisi*, *Siyasi İlimler Mecmuası*, *Türk Coğrafya* dergisi, *Türk Dili* dergisi, *Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni*, *Ulus* gazetesi, *Unesco Haberleri*, *Ülkü* dergisi, *Yakan Tarihimiz*, *Yeni Gün* gazetesinde yazdı. **Eserleri:** *Coğrafya İş Atlası* (İst., 1939, 2.bs.1940), *Avrupa* (1939, 1942), *Amerika, Avustralya* (1939), *Muallim Almanağı 1928-1929* (İ. Hakkı Tonguç'la, İst. 1928); *Muallim Almanağı 1929-1930* (İ. Hakkı Tonguç'la, İst. 1929), *Resimli Coğrafya Defteri* (İst. 1936), *Tarih İlkokul IV* (Reşit- Kamil Su ile, İst. 1945), *Tarih V* (Reşit - Kamil Su ile, İst. 1946), *Tarih-Ortaokul I* (İst. 1940), *Tarih Kitabı, Ortaokul I* (Kamil Su ile, İst. 1954), *Tarih Kitabı, Ortaokul II* (Kamil Su ile, İst. 1951), *Tarih Kitabı, Ortaokul III* (Kamil Su ile, İst. 1951). **Telif, çeviri, tertip, toplama, hazırlama:** *Abdi Tarihi* (Abdi'den yay. Ank. 1943), *Bir Avrupa Tarihi* (Edouard Bruley-E.H.Dance'den, Leyden 1960), *Hicri Tarihleri Miladi Tarihe Çevirme Kılavuzu* (tertip eden, İst. 1940), *İkinci Meşrutiyetin İlanı ve Otuzbir Mart Hadisesi* (Ali Cevat Bey'in Fezlekesi'ni yay. haz. Ank., 1960), *Osmanlı Sefirleri ve Sefaretnameleri* (1961), *İslam Dünyası kısa kronolojisi* (Jean Sauvaget'den, çev. Prof. Suut Kemal Yetkin'le, Ank. 1951), *İsmet İnönü, Biyografi* (Ank. 1945), *Maarif Düsturu* (Toplayan ve tertip eden. İst. 1927), *Kitab-ı Cihannüma. Neşri Tarihi I* (Mehmed Neşri'den, Mehmed A.Köymen ile, Ank. 1949).

Kay.: Muzaffer Gökman, *Belleten*, 38.c., sayı: 111, s.556-523; "Faik Reşit Unat: Selim Nüzhet Gerçek", *Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni*. 2.c., sayı: 1, s.40-43; *Ulus* gazetesi, 16 Mayıs 1964, *Ulus* gazetesi, 27 Nisan 1964; *Kitap Belleten*, 1 Nisan 1964 (nu. 10-34); Muzaffer Gökman: "Faik Reşit Unat", *Akşam* gazetesi 12 Nisan 1964; "Faik Reşit Unat'ı Kaybettik", *Millî Kütüphane Haberler*, Aylık Bülten, Yıl 8, sayı: 87-88, Nisan-Mayıs 1964; TA 33/18-19; TDEA 8/460. •H. AĞCA

T. T. K. Belleteri, c. XXVIII / sayı 111

Temmuz-1964, s. 505-523.

D 137

FAİK REŞİT UNAT
1899 - 1964

Dergi / Kitap
Kütüphanede Mevcuttur

FAİK REŞİT UNAT (1899-1964) VE BİBLİYOGRAFYASI

MUZAFFER GÖKMAN

Faik Reşit UNAT (1899-1964) : Merhum *Faik Reşit Unat*'ı ilk defa, İstanbul'da Basma Yazı ve Resimleri Derleme Müdürlüğünde tanıdım. Türkiye'de ilmî esaslara uygun yolda hazırlanacak olan bir bibliyografyanın yayınlanması ve buna gerekli dokümanın memleket içinde tam ve eksiksiz olarak toplanabilmesi görevi bu müesseseye verilmişti.

İstanbul'da Ebussuud Caddesindeki İlkokulda faaliyete geçen bu müessese, bilâhare yine İstanbul'da Ankara Caddesinde Tersane Emîni Yusuf Ağa'nın yaptırdığı Sübyan Okuluna taşınmıştı. 2 Temmuz 1934 tarihinde yürürlüğe giren kanunu yürütmekle görevli müessesenin başında, memleket irfanına çeşitli hizmetleri dokunan ve en verimli çağında kaybettiğimiz *Selim Nüzhet Gerçek* (1891-1945)¹ bulunuyordu. Yeni kurulan müessese maddî imkânsızlıklar içindeydi. Yayınlamakla mükellef olduğu Türkiye Bibliyografyasını muntazaman kitap sevenlerin, okuyanların önüne koymak, memlekette kitap ölçüsünü verebilmek için türlü güçlüklerle karşılaşılıyordu.

O gün de, bugün olduğu gibi Basma Yazı ve Resimleri Derleme Müdürlüğü, Millî Eğitim Bakanlığı Yayın Müdürlüğüne bağlıydı. Selim Nüzhet Gerçek her müşkülde, her duraklamada, Bakanlık Yayın Müdürü Faik Reşit'i yanında buluyor, her gün müessesede O'nun adı konuşuluyordu. Derleme Müdürlüğünün bu intikal devresi içinde türlü ihtiyaçları, uzun yazışmalarla halledilebilecek gibi görülen türlü konular, Faik Reşit ile *Selim Nüzhet* arasında yapılan bir telefon konuşmasıyla hallediliyor, derlemenin önemi memlekete yerleşiyor ve Türkiye Bibliyografyası da muntazaman yayınlanabiliyordu.

Türkiye Bibliyografyası ile yakın ilgisi olan ve onun başarıya ulaşması için didinen *Faik Reşit*, bir süre sonra İstanbul'a dairemize

¹ FAİK REŞİT UNAT: *Selim Nüzhet Gerçek*. Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni. Cilt: 2, sayı: 1, s. 40-43.

200380

21 TEMMUZ 1993